

Вірусний гепатит А та його профілактика

Вірусний гепатит А (ВГА) – це гостре інфекційне захворювання печінки, спричинене вірусом. Єдине джерело інфекції – хвора людина з будь-якими клінічними проявами хвороби. Особливо підступними є безсимптомні і безжовтушні форми. Найчастіше ВГА передається фекально – оральним шляхом, тобто можна заразитися через продукти чи воду, забруднені фекаліями інфікованої людини, предмети побуту.

Ризик захворіти на ВГА особливо зростає під час війни через масові переміщення та скупчення людей, обмежений доступ до чистої питної води, відсутність умов для дотримання правил особистої гігієни. Якість питної води є основою епідемічної безпеки здоров'я населення. Військові дії, руйнування водопровідних та водоочисних споруд, підтоплення територій є суттєвими факторами ризику виникнення спалахів вірусного гепатиту А.

Від моменту зараження людини до появи перших клінічних ознак захворювання проходить від 7 до 50 днів, у середньому 14-28 днів. Хворі скаржаться на підвищення температури тіла до 38⁰С і вище, загальну слабкість, швидку втомлюваність, втрату апетиту, нудоту, іноді блювоту та відчуття важкості у правому підребер'ї. З'являється жовтушність склер, шкіри, слизових оболонок, потемніння сечі, свербіж шкіри. Хворий найбільш заразний в інкубаційному періоді та до появи «жовтухи». **Специфічного лікування гепатиту А не існує.** Необхідно дотримуватися постільного режиму, дієти та приймати ліки.

Важливо пам'ятати, що гепатит А – хвороба досить підступна і може призвести до формування хронічних патологій підшлункової залози та жовчовивідних шляхів.

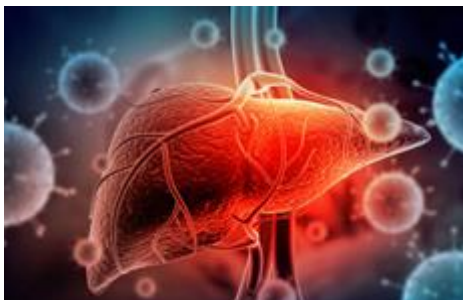
Щоб запобігти зараженню вірусом гепатиту А, необхідно:

- дотримуватися правил особистої гігієни: мити руки з милом перед приготуванням та вживанням їжі, після кожного відвідування туалету, поїздок у громадському транспорті;
- використовувати для пиття, приготування їжі питну фасовану або кип'ячену воду, яку слід кип'ятити не менше 5 хв.;
- обов'язково перед вживанням ретельно мити та обдавати окропом овочі, фрукти, ягоди та зелень;
- дотримуватися режимів приготування та зберігання харчових продуктів та готових страв, не вживати продукти, придбані на стихійних ринках;
- купатись у спеціально відведених та обладнаних місцях.

Ефективним засобом специфічної профілактики вірусного гепатиту А є **вакцинація**. Відповідно до Національного календаря щеплень вакцинація проти гепатиту А відноситься до рекомендованих щеплень та щеплень, які проводяться на ендемічних територіях та за епідемічними показаннями. Тобто, доцільно робити щеплення як з профілактичною метою так і при епідемічному підйомі захворюваності гепатитом А. В Україні зареєстрована безпечна та ефективна вакцина, яка показана дітям з 12 місяців життя і дорослим, у тому числі особам з груп ризику. Курс щеплень складається з 2 доз з інтервалом у 6 місяців. Після повного курсу вакцинації формується стійкий тривалий імунітет.

Тож дбаймо про своє здоров'я та пам'ятаймо, що вірусний гепатит А легко попередити, дотримуючись елементарних заходів гігієни.

Краще завчасно нагадати про інфекційний гепатит, аніж він нагадає про себе

В Харківській області епідситуація щодо захворюваності на вірусний гепатит А є контрольованою, показники не перевищують середньо-багаторічні. Протягом 2023 року реєструвались поодинокі випадки на окремих адміністративних територіях (за 10 місяців 11 випадків).

Гепатит А має виражену осінньо-зимову сезонність, тому сьогодні небезпека зараження залишається високою.

Нагадаємо деякі особливості вірусного гепатиту А та засоби його профілактики.

Вірусний гепатит А (хвороба Боткіна, жовтяниця) – антропонозна інфекція, якою хворіють лише люди. Механізм передачі інфекції – фекально – оральний. Найчастіше зараження відбувається через інфіковані воду, харчові продукти або при контакті з забрудненими поверхнями.

Інкубаційний період може бути тривалим – до 50 днів. Збудник гепатотропний (вважає печінку), тому одним із проявів є жовтяниця (пожовтіння шкіри, слизових, склер очей). Інші найпоширеніші симптоми: слабкість, відсутність апетиту, підвищена температура, діарея, блювота, темна сеча.

До ускладнень, що трапляються нечасто, відносять гостру печінкову недостатність, яка може закінчитися смертю.

Як запобігти інфікуванню гепатитом А? Це легко зробити, якщо дотримуватися правил гігієни: мити руки теплою водою з милом перед приготуванням та вживанням їжі та після кожного відвідування туалету; вживати лише безпечну воду (фасовану або після кип'ятіння протягом 5 хвилин); використовувати в їжу продукти харчування, в якості яких ви впевнені; ретельно мити овочі та фрукти.

Прості щоденні правила допоможуть запобігти такому важкому захворюванню як гепатит А.

Тож бережіть своє здоров'я та здоров'я своїх близьких!